

Najjaśniejszy Król Saski, Xiążę Warszawski, Pan nasz Miłościwy, wyrokiem swym dnia 12 Listopada r.b. zapadłym, W. Ignacego Badeniego dotychczasowego Afseksora Kommissarza przy Prefekturze Krakowskiej, Radzcą tejże Prefektury mianować raczył.

*Dokończenie Dekretu Najjaśniejszego  
Kona, względem pomnożenia liczby  
Członków Rady Stanu.*

Art. 102. Wolno jest również partykularnemu podać do Rady Stanu swe zaskarżenie przeciw Urzędnikowi administracyi, stosownie do osnowy powyższego artykułu 100; lecz przy podawaniu takowego zaskarżenia winien okazać, iż przedstawił rzecz tę Ministrowi, do którego Urzędnik obwiniony należy, i dołączyć wszystkie w tej mierze od Ministra odebrane rezolucye, lub oświadczyć, iż żadney rezolucyi w przeciągu miesiąca nie odebrał.

Art. 103. Każde czy to do Ministra, czy do Rady Stanu podane zaskarżenie na Urzędnika administracyi publiczney, zawierając powinno:

1mo. Imiona, nazwiska, powołanie, urząd i zamieszkanie skarżącego i obwinionego.

2do. Krótkie i jasne wytknięcie uchybień wczynach wyszczególnionych.

3tio. Przytoczenie na każdy punkt dowodów i wymienienie dokumentów, które natychmiast do skargi przyłączonymi być mają.

Art. 104. Zaskarżenie takowe bądź przez Ministra wniesione, bądź przez partykularnych sposobem powyższym do Rady Stanu podane, ma być naprzód odeślane do Kommissyi podać i instrukcyi.

Art. 105. Jeżeli Kommissya przekona się, iż takowe podanie nie stosuje się do powyższych przepisów, bez przyśłapienia do Instrukcyi, ma rapport uczynić Radzie Stanu.

Art. 106. Jeżeli zaś Kommissya skargę podaną uzna za stosowną do powyższych prawideł, a z aktów i dokumentów przekona się, iż rzecz już jest zupełnie wyjaśnioną; układa i decyduje rapport do Rady Stanu.

Art. 107. Gdyby zaś Kommissya uzna-

ła potrzebe uczynienia nowej lub doła-  
teczniejszey Instrukcyi, wyprowadzenia  
Indagacyi z osoby, wysłuchania świadkow  
lub biegłych, albo uczynienia naoczney re-  
wizyi; na ten czas Biada Stanu zdecyduje,  
czyli to ma nastąpić. Stawienie się osobi-  
ście przed Kommissyą w dni piętnaście, od  
dnia wręzonego mu wezwania, nastąpić  
powinno.

Art. 108. Może Kommissya za pośre-  
dnictwem Ministra wydziału do którego ur-  
zędnik należy, zalecić iakowey sądowey  
lub administracyney osobie, uczynienie  
indagacyi lub wysłuchanie świadków na  
mieyscu, i przesłanie swego rapportu i  
aktow do Kommissyi.

Art. 109. Przed terminem Indagacyi  
Kommissya podań i instrukcyi wezwać mo-  
że stronę zaskarżającą do podania sobie  
punktow, któreby nayistotniey do wyia-  
śnienia skargi służyć mogły, i sama uło-  
ży główne zapytania do indagacyi.

Art. 110. Zpomiedzy Członkow jeden  
wyznaczonym będzie do prowadzenia in-  
dagacyi, do zapisania iey w protokule.  
Po skończoney Indagacyi innym przytom-  
nym członkom wolno przydać zapytania.

Art. 111. Po ukonczoney instrukcyi,  
Kommissya wezwie obwinionego, aby w  
terminie wyznaczonym podał obronę na  
piśmie bądź sam, bądź przez uproszoną  
osobę.

Art. 112. Kommissya po odebraniu  
takowey obrony lub po upłynionym termi-  
nie do podania obrony wyznaczonym  
zda rapport Radzie Stanu.

Art. 113. Po wysłuchaniu rapportu w  
Radzie Stanu nastąpi dyskusya i decyzya  
tym samym sposobem, iaki jest przepisa-  
ny przy decyzyi administracyynych spo-

row w artykule 70, a takową decyzyą  
podać winna do potwierdzenia Naszego.

TYTUŁ VI

Ogólne Urządzenia.

Art. 114. Zaden Radzca Stanu ani Re-  
ferendarz nie może się oddalić bez pozwo-  
lenia Prezesa. Prezes nie może udzielić  
pozwolenia nad sześć tygodni w roku.

Art. 115. Radzcy Stanu i Referenda-  
rze chcący uzyskać pozwolenie nad czas  
sześciotygodniowy powyższym artykułem  
przepisany, lub też chcąc się oddalić za  
granicę Xięstwa Warszawskiego, chociaź-  
by też na czas krotszy, powinni podać nam  
Królowi swe żądania na ręce Prezesa Ra-  
dy Stanu.

Art. 116. Też same przepisy służyć  
maią względem Sekretarza jeneralnego i  
Sekretarza protokolisty.

Art. 117. Prezes Rady Stanu udziela-  
jąc pozwolenie, tudzież przedstawiając  
Nam żądania w tey mierze, powinien na  
to mieć wzgląd, aby czynności Rady  
przerwy i opóźnienia nie doznawały.

Art. 118. Na dwa tygodnie przed dniem  
1szym Lipca i na dwa tygodnie po dniu  
1 Lipca, tudzież od dnia 15 Sierpnia, do  
dnia 15 Września odbywać się będą posie-  
dzenia Rady Stanu (łącząc w to i Sąd  
Kassacyyny) w małych kompletach, od-  
bywane w nich będą nagłe tylko spra-  
wy.

Art. 119. Wcałym ciągu roku, procz  
czasu powyższym artykułem przepisane-  
go, powinno być zawsze tyle członkow  
obecnych, ile naywiększy komplet wy-  
maga.

Referendarzy więcey iak trzech ra-  
zem oddalić się nie może.

Art. 120. Kazde oddalenie się za po-



zwoleniem, i wraz z czasem pozwolenia, zapisanem będzie w protokole.

Art. 121. Sekretarza jeneralnego zastąpi pod czas niebytności Sekretarz Protokółista, a dla Sekretarza protokółisty Prezes załepcę wyznaczy.

Art. 122. Posiedzenia Rady Stanu (tęząc w to Sąd Kassacyyny) rozpoczynają się będą przed południem o godzinie iedenastej.

Art. 123. W dziennikach posiedzeń Rady Stanu, w protokółach decyzji sądownictwa spornego jurysdykcyjnego, i względem oddania pod Sąd zapisywanemi będą: Prezes, Ministrowie, Radzcy Stanu, i Referendarze, którzy przytomni byli na posiedzeniu.

Art. 124. Dzienniki posiedzeń Rady Stanu, podpisywanemi będą przez Prezesa, a wypisy Nam. przesyłane, zaś świadczone będą przez Sekretarza jeneralnego.

Protokóły zaś decyzji sądownictwa spornego, jurysdykcyjnego i względem oddania pod Sąd Urzędników administracyi, podpisanemi będą przez wszystkie członki Rady Stanu przytomne na posiedzeniu, przed ukończeniem takowego posiedzenia.

## TYTUŁ VII.

### O wewnątrznym Urzędzeniu.

Art. 125. Wszelkie podania do Rady Stanu przychodzić mają na ręce jeneralnego Sekretarza.

Art. 126. Sekretarz jeneralny odebrawszy podanie, położy na jego kopercie *Diapra*, datę odebrania, i natychmiast je odda do Prezesa Rady Stanu.

Art. 127. Każde podanie, w przytomności Prezesa Rady Stanu przez Sekretarza rozpiecztowane, i prezenta we-

wnątrz powtórnie zapisaną będzie.

Art. 128. Prezes Rady Stanu, słosownie do rzeczy w podaniu zawartej, zapisze na temże sekcją lub Kommissyą, gdzie słosownie do materji, toż podanie ma być odesłane. Dekreta od Nas Króla sam Prezes do Rady Stanu wnosie będzie.

Art. 129. Sekretarz Jeneralny utrzymać ma Dziennik podawczy, w którym zapisze każdego podania Numer, prezentę, treść rzeczy, i dalsze iey odesłanie.

Art. 130. Sekretaryat Rady Stanu słosownie do Sekcyow podzielonym zostanie.

Oprocz Sekretarzy sekcji, ieden Sekretarz będzie wyznaczonym do Kommissyi podań i instrukcyi.

Art. 131. Podania przychodzące do sekcji, do której przez Prezesa są zapisane, odbiera Sekretarz sekcji, i zapisuje na kopercie liczbę i datę.

Art. 132. Sekcja rozpiecztowane przysłane do niej podanie, a Sekretarz w ciągnie zaraz w podawczy sekcji protokół Numer, prezentę, i wymieni redaktora lub Referenta, do którego oddaniem zostato.

Art. 133. Gdy rzecz już ukończona z sekcji lub z Kommissyi wychodzi na powrot do Rady Stanu; Sekretarz sekcji powmien w Dzienniku ekspedycyynym zanotować iey numer i datę dnia ekspedycyi.

Art. 134. Wszelkie z sekcjiow i z kommissyow projekta i rapporta do Rady Stanu przychodzące, mają być oddawane do jeneralnego Sekretarza.

Art. 135. Tym końcem jeneralny Sekretarz utrzymać będzie oddzielne rejestra, ieden do projektow praw i urzędzeń, drugi do sporow administracyynych, trzeci



do sporow jurysdykcyjnych, czwarty do zaskarżeń urzędników administracyi.

Art. 136. Każdy projekt lub rapport z sekcyi albo z Kommissyi podan i instrukcyi do Rady przychodzący, Sekretarz jeneralny zapisze w rejestr do tey materiy przeznaczony, z wyrażeniem daty i materiy.

Art. 137. Pod czas posiedzeń Rady Stanu złożonym będzie przed Prezesem rejestr ukończonych i zapisanych w sekretaryacie projektow lub rapportow *respective* w tey materiy, do której to posiedzenie jest przeznaczonem. Kopia takowych rejestrów będzie także rozdana członkom Rady Stanu.

Art. 138. Projekta w porządku ich ukończenia i zapisu w prowadzane będą, wyiąwszy nagłość potrzeby przez Prezesa uznana.

Art. 139. Posiedzenie Kommissyi podan i Instrukcyi odbywać się będzie w Poniedziałek; posiedzenia sekcyyow we wtorek. Oprócz tego zbierać się mogą podług potrzeby każdego czasu, gdzie nie masz posiedzenia Rady.

Rada Stanu zgromadzać się będzie we środę do rozpoznawania sporow administracyjnych, zayścia o Jurysdykcyę, i zaskarżeń urzędników administracyi.

Czwartek zostawiony dla Kommissyi Najwyższej examinacyjney, w piątek składać się będzie Sąd Kassacyjny, a w Sobotę Rada Stanu ma posiedzenie dla roztrząsania projektow do Praw i urzędzeń.

Art. 140. Mocen iednak Prezes Rady zwołać Radę Stanu każdego czasu, gdy tego uzna potrzebę.

Art. 141. Przedmioty ekonomiczne tyjące się Kancellaryi, z porządku wnosi

Sekretarz jeneralny na końcu posiedzenia.

Art. 142. Expodycye wychodzące z Rady Stanu, a podpisane przez Prezesa, kontrasygnowane przez Sekretarza jeneralnego bydź powinny. Zgodność wypisow lub kopy przez tegoż Sekretarza jeneralnego zaświadczoną będzie.

Art. 143. Zadnych Aktow, papierow, ani excerptow lub ekstraktow nie wolno wydawać z kancelaryi Rady Stanu, obcemu, bez wyraźney na to rezolucyi Rady.

Art. 144. Zadne podanie raz do kancelaryi Rady Stanu weszle, cofnionem bydź nie może,

Art. 145. Każdego kwartału ma bydź zrewidowana kancelarya Rady Stanu przez iednego Radzcę wyznaczonego od Prezesa.

Art. 136. Sekretarza Protokolistę i Regenta kancelaryi Rady Stanu, Prezes do Naszey nominacyi podaje.

Art. 147. Osoby należące do kancelaryi mianuje Prezes na podanie Sekretarza jeneralnego, przedstawione na posiedzeniu, stosownie do przepisu artykułu 141.

Art. 148. Dawnieysze dekreta Naszey tyjące się działań i organizacyi Rady Stanu, w czem się nie przeciwią ninieyszemu urzędzeniu, są w swey mocy zachowane.

Wykonanie niniszey Naszey woli polecamy Preze owi Rady Stanu, a Ministrowi Sprawiedliwosci umieszczenie w dzienniku Praw.

(Podp.) *Fryderyk August.*

(L.S.) przez Króla

Zgodno z orygini: *Minister Sekretarz Stanu Felix Łubiński,*

*Stanisław Breza.*

*Minister Sprawiedliwosci.*

(L.S.) Zgodno z oryginałem

*Antoni Jonneman Minister Sekr. Stanu*

*Sekr. Jeneralny.*

*Stanisław Breza.*

Z Paryża d. 28. Listopada.

Monitor dzisiejszy zawiera następujące doniesienia od wojska z Portugalii:

List Xcia Ejslingi ( Marszałka Massena ) do Xcia Neufschatelskiego, Majora Jenerała. Z głównej kwatery Alenquer d. 3 Listopada 1810.

Odebrałeś zapewne W. X. Mość listy, które miałem honor pisać z Wisen i Koimbrzy. Rozpoznawszy dobrze d. 13, 14 i 15 Październicy nieprzyjaciela, który jest w oszańcowanym obozie na wzgórkach Lizbony opasany; pisałem do W. X. Mci drugi list, lecz mam przychylnie wnosić, że go nie odebrałeś. — Codziennie wyzywam nieprzyjaciela do bitwy, lecz nie chce z swych szanów wyruszyć. — Posłałem Jenerała brygady Foy z 200 ludzi, dla udzielenia kierunku dywizjom tylnym mojej strażnicy pod Jenerałem Gardanne, i 9mu korpusowi, który w tej chwili znajduje się w granicach Portugalskich. Rozkazałem Jenerałowi Foy, ażeby za przybyciem do Almeidy zostawił tam swoją zastawę, i udał się śpiesznie do Paryża, dla uwiadomienia W. X. Mci o tem wszystkim, co tylko o położeniu wojska wiedzieć pragniesz, i dla prawdziwego wyjaśnienia artykułów, które w pismach Angielskich czytamy. Na wszystkie te pogłoski powiedzieć tylko można, że są zupełnie zmyślane. Wojsko znajduje się w dobrym stanie. Z wojskowych jeden drugiego przesadza w gorliwości i pała chęcią popisania się i zasłużenia na pochwałę Cesarza. Zostaję z uszanowaniem

W. X. Mci najniższym sługą  
Marszałek Massena, Xcie  
Ejslingi.

Jenerał brygady Foy przybył dziś do Paryża. Wyjechał on d. 4 Listopada z

głównej kwatery Xcia Ejslingi ijechał przez Portugalię pod zastawą 200 jazdy. Przywiózł zaspokajające wiadomości o położeniu naszego wojska i zaprzecza wszystkim zmyślonemu pogłoskom, które Anglicy pod różnemi kształtami rozpuszczają. Wojsko nasze jest obficie we wszystkim opatrzone. Ma podostatkami chleba, mięsa, ryżu, wina, rumu, a nawet cukru i kawy. Znaleziono nad Tagiem wszelkiego gatunku żywności, a nawet ryż, który z Ameryki był przywieziony, osadowe towary i wiele żyta. Nieprzyjaciel popsuł wszystkie młyny; dla czego przymuszone było wojsko utrzymywać się przez kilka dni ryżem i grochem; ale do 20 Października wystawione zostały w dostatecznej ilości młyny i mielią więcej, niżeli wojsko potrzebować może. Zabrano także wiele bydła.

Podług opowiedzenia Jenerała Foy jest postępowanie Anglików w tym kraju nie do wyrażenia. Spustoszyli jego okolice na 70 godzin drogi; wszystko popalili i zburzyli. Tu widzieć może ład, iaki gołós czeka, gdyby się udało kiedy Anglikom mieć iakowy wpływ do niego. Postąpiono z Portugalią iak z Indją i Bengalem.

Z resztą mają Anglicy przed bramami Lizbony mocne stanowisko, które zastąpione jest redutami, do których, iakie tylko mogli, pozbiierali działa. Xcie Ejslingi ścisnął ich z pałaszem w rękę od Almeidy do stolicy, 80 godzin drogi. Zadna przeszkoda nie wstrzymała jego marszu. Tej szybkości przypisać należy, iż piękna dolina Tagu oszczędzoną została, gdyż nieprzyjaciel nie miał czasu onej spustoszyć i spalić. Tym sposobem zapewnione jest zwycięstwo.



żywienie zdołało na 4 lub 5 miesięcy.

Króć Elsingi kazał postawić most na rzece Żezera i zastąpić go dwiema niepodobnemi do wzięcia szanclami. Wszystkie swoje magazyny kazał także przenieść do miasta Santarem, które fortyfikują, i takie przedsięwzięcie drogi, iż związek jego z twierdzami zabezpieczony jest przeciw wszelkiemu napadowi.

Wojsko Angielskie ma wiele chorych. Przechodzi także wiele Angielskich zbiegów do wojska naszego. Jedną z nich żądają nie usieknąć. Wszystkie co pisma Angielskie o wojsku naszym rozgłoszą, są mianowicie o niekłym głodzie, który już dwa miesiące panuje, jest szczerą bajką, którą wymyślono, dla uspokojenia obawy ludu Londyńskiego o los Angielskiego wojska w Portugalii.

Deszcz padał przez 10 dni, lecz później nastąpiła piękna pogoda. Wojsko nasze mało ma chorych. Jazda nasza żywi swoje konie najwięcej kukuruzą, której jest podobną, i konie bardzo dobrze się utrzymują.

Oszancony oboz Angielski przed Lizboną jest bardzo warownym stanowiskiem, ale do osadzenia go potrzeba 40 do 50,000 Anglików. Flota Angielska stoi na Tagu na kotwicach z niezmierną liczbą przewożonych statków. Cała ludność północnej Portugalii znajduje się teraz w Lizbonie, co wielki sprawuje nacisk, nieład i okropny niedostatek wszystkiego.

Jenerał brygady Lacroix, który z przytępieniem swoim przechodził się nad brzegami Tagu przy Villafranka rozzerwany został od kuli działowej na dwie połowy. Młody ten jenerał wiele obiecywał i bardzo jest żalowany.

Wyszła z Hawru fregata Roczyła z Angielską fregatą w kanale żywą walkę, w której ostatnia znacznie uszkodzona została. Nasza powróciła potem do portu la Hoque.

Marszałek Kellerman, Króć Walmy, przyjechał do Paryża.

Wiadomość o szczęśliwej ciąży Najjaśniejszej Cesarzowej przyjęta została po departamentach z największym zapętem. W Bordeaux list Cesarza do senatu przeczytany został na teatrze przy najwyższych okrzykach: "Niech żyje Cesarz! Niech żyje Cesarzowa!,"

P. Haeferlin miał jako Bawarski poseł w Neapolu wstępną audyencyą u Króla.

Przedonogday odwiedził Cesarz bez żadnego orszaku tutejszą mennicę, w której podług pism naszych biła codziennie pół miliona srebrnej i złotej monety.

Onogday wykonało 95 audytorów przy radzie stanu przed Cesarzem przyjęte.

Kardynał Maury poświęcił onogday nowy dzwon kościoła S. Elżbiety, darował temu kościołowi na spłacenie długów 1000 franków.

Z Londynu d. 15. Listopada.

(Z Monitora Francuzkiego.)

Lord kanclerz, kanclerz skarbowy i Margrabia Wellesley udali się onogday do Windsoru, dla odwiedzenia Króla i wypytania się lekarzów o stanie zdrowia J. K. Mci, ażeby na dzisiejszem posiedzeniu parlamentu zdać mogli obu ichom o tem sprawie. Dowiadujemy się więc z największą radością, iż w krótko spodziewać się można zupełnego wyzdrowienia Króla.

List z Gibraltaru pod d. 24 Października wyraża: "Wyprawa, która ślad wy płynęła, nie poszła niestety szczęśliwie. Lord Blaney miał nad nią dowodztwo i



wysadził woyska do Marbello; lecz nim nasze woyska potrafiły się uszykować w szeregi, uderzył na nie znaczny korpus Francuzki. Cały ten oddział, który składał się z Anglików, Hiszpanów i Niemców, został częścią wybity, częścią raniony lub w niewolę zabrany. Nieprzyjaciel zabral nam dwa działa. Wszystkim żołnierzom morskim na okrętach w zatoce

ślających dano rozkaz, aby w siedzielię znajdowali się gotowemi do uderzenia na warownią Matagorda pod Kadyxem. Jest to przedsięwzięcie śmiałe i niebezpieczne.

Drugi list pod tymże dniem opiewa: "Na prędcie mogę tylko W Panu donieść, iż śmyna wyprawa, która przed kilku dniami pod Lordem Blaney ślad wyszła, dla oswohobedzenia Małagi w całe się nie powiodła. Część tego woyska powróciła tu dziś; lecz przy śpiesznem wsiadaniu na okręty utopiło się wielu żołnierzy i oprócz tego dostało się do 400 w nieprzyjacielską niewolę, pomiędzy któremi znajduje się ich dowódzca Lord Blaney, Major Grant i wielu officerow."

Z Kadyxu piszą pod d. 26 Października: "Handel zawsze tu ieszcze jest nieczynny, i do tego obawa zaraźliwey choroby, która w Kartagenie wybuchnęła, przecięła nam związki z Gibraltarem, gdzie największe przedsięwzięto ostrożności środka. Przy oblężeniu nie zaszło nic ważnego. Cała nasza uwaga zwrócona teraz jest na Portugalię, skąd wyglądamy codziennie ważnych doniesień.

Fregata Narcis o 36 działach przyciągniętą została przez fregatę Amazonkę do Plimitu. Należała ona do eskadry pod Komodorem Mend, która miała przeznaczenie wysadzić woysko do St.

Antonio i opanować to miasto; lecz w zatoce Santony zaskoczyła tę fregatę z wielu innymi okrętami okrutna burza, pod czas której zatopiła się Hiszpańska fregata z 600 żołnierzami i bryg Angielski o 14 działach, a powyższa fregata mocno uszkodzoną została.

Dziennik *Statesman* Lawiera co następuje:

"Ministryalne pisma twierdzą, że Lord Wellington znajduje się zawsze w przedziwnem położeniu, i nie ma się przychylny obawiać się złego wypadku. Jażkoż nie jest to złym wypadkiem widzieć tyśiące Angielskich żołnierzy odpartych do Lizbony, gdzie wystawionemu są na głód, gdy Malsena dopiła spokojnie swych zamystów! Nie jest pewnie złym wypadkiem widzieć naszych przyjaciół, naszych kupcow (nie wspominając o znaczney liczbie ogłodzonych ludzi) oszukanych przez naszą obietnicą pobicia nieprzyjaciela lub trzymania go w znaczney odległości od stolicy, przymuszonych teraz do opuszczenia swych majątkow, domow i familij, nie znajdujących nawet statkow do uyscia przed nieubłaganym nieprzyjacielem, któregośmy przeciw nim ściagnęli! Nie jest złym wypadkiem, że Malsena nie cierpi głodu, że nie żąda kapitulować, i że bez niebezpieczeństwa czeka może na posiłki, które znajdują się w drodze, i że nie mi bez żadney przeszkody uskutecznić może swój plan! Nie jest złym wypadkiem, że Lord Wellington wystawiony jest na niebezpieczeństwo głodu, gdy jego przeciwnik ma podostatkiem żywności! Nakoniec nie jest złym wypadkiem, że los Anglii zawisi od tego, co się z iey woyskiem w Portugali stanie, gdy Francy, tyle tylko



zaszkodzi przegrana tam bitwa, ile zaszła na Xiężycu odmiana! Zdaie nam się owszem, że to są niemiłe wypadki. Lecz odpowiada na to dziennik *Times*: Mafsen a nie dopiął jeszcze swojego celu. — Nie bezwątpienia, lecz strzedz się będzie tentowania go, póki nie będzie pewny skutku. Wasze syfema spokojnego stanowiska podaie mu sposobność do kierowania swoiemi działaniami iak będzie widział najlepiej. Wy spoczywacie w waszem, on w swoim stanowisku. Jakaż więc nayduie się pewność odniesienia zwycięztwa nad nieprzyjacielem naszym? Ach! mowi *Morning-Post*, Lord Wellington okazuje wszędzie ogromne czoło! — Dobrze! lecz dalekożeśmy zaszli, jeżeli to ma nas od upadku ratować!

W przeszłym tygodniu udała się deputująca od kupców prowadzących handel z Ameryką do ministrów, dla dowiedzenia się ozamysłach rządu względem gabinetowych rozkazow i tym końcem podała, iak mowią, P. Faulkner następujące pytania:

1) Gdy rząd Francuzki uchyła od 1 Lifsopada wyroki swoje Berliński i Medyolański względem Amerykańskiego handlu, iestże zamiarem rządu wydać Angielskim okrętom rozkazy, aby Amerykańskie okręty, które na mocy powyższego uchylenia bez pozwolenia Angielskiego popłyną prosto z Ameryki do Francyi, do naszych portow przyprowadzały? 2) Nakłoniz się rząd Angielski do odwołania gabinetowych rozkazow lub ich zawieszenia, gdy urzędownie wiemy, iż Francya uchyliła wyroki Berliński i Medyolański? 3) Będzie Anglija po uchyleniu wyrokow Berlińskiego i Medyolańskiego, porty Francuzkie lub zależące od niey trzymała w zamknięciu?

Ponieważ Lord Bathurst nie znajdował się w Londynie, odłożono zatem odpowiedź, i ugodzono się, iż ta nie może być dana przez Lorda kancelaryi handlowey, gdyż wszystkie sprawy tyżące się gabinetowych rozkazow należą do wydziału skarbowego, ale przez ministra tegoż wydziału pośredniej władzy.

List Xcia Kadorskiego do posta Amerykańskiego zdaie się zapowiadać nie zawodne uchylenie wyrokow Medyolańskiego i Berlińskiego; jeżeli więc rozkazy gabinetowe nie będą cofnione, domyslać się potrzeba, iż ustawa Amerykańskich stanow co do handlu będzie znowu względem Anglii moc swoją miała, a względem Francyi chyloną zostanie.

*Dnia 16 Lifsopada.* — Nadzieia, którą uczyniliśmy wczoray naszym czytelnikom, iż ministrowie udziela parlamentowi przyjemną wiadomość o prędkim wyzdrowieniu Jego Kr. Mci, spełniła się zupełnie. Lord kanclerz i kanclerz skarbowy donieśli obu izbom parlamentu, iż lekarze zapewniają, że zdrowie J. K. Mci codziennie się polepsza i w tey chwili znacznie się polepszyło. Poczem posiedzenia obu izb do 14 dni zawieszono zostały. Stronnicy Następcy tronu naybardziey popierali ten wniosek, co im wielki czyni zaszczyt.

*Z Amsterdamu d. 20. Lifsopada.*

Onegdaj Królewiczowa Następczyni Szwedzka przejechała się do części północney Hollandyi, która z naszym miastem graniczy. Wsiadając na okręt powitana była wystrzałami z wszystkich okrętow w porcie. Dzień iey wyjazdu ieszcze nie wiadomy.

P. Alfons, dotychczasowy Prefekt departamentu Garsy, mianowany jest intendentem korony w Hollandyi.



## GAZETY KRAKOWSKIEJ

---

 W E S R O D Ę D N I A 12 G R U D N I A 1810.
 

---

*Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu  
w Patacu Naszym w Dreźnie d. 21go mie-  
siąc: Listopada roku 1810.*

**FRYDERYK AUGUST**

z Bożej Łaski Król Saski, Xże Warszaw-  
ski, &c. &c.

Przychylając się do prozby Wielmo-  
żnego Łubińskiego, Naszego Ministra  
Sprawiedliwości, aby mu przez Nas do-  
zwolnem zosiato uczynić ofiarę własne-  
go zbioru czterech tysięcy Xiążek na rzecz  
biblioteki publiczney, Naszym Dekretem  
pod d. 25 Października roku bieżącego dla  
Sądu Appellacyynego założoney, nowy  
ten dowod zyczliwości tego Ministra Na-  
szego, dla dobra kraju i powszechnego u-  
żytku mile przyymuiemy, i zbiór xiążek  
przez niego ofiarowany, aby w bibliotece  
publiczney Sądu Appellacyynego umie-  
szczony zosiat, dozwalamy.

(Pod.) *Fryderyk August.*

(L.S.) Przez Króla:

Zgodno z rygim. *Minister Sekr. Stanu*  
*Przes Rady Ministrów Stanisław Breza.*  
*S. Potocki.*

Zgodno z orygin. *Sekretarz Rady Mi-  
nistrów i Rady Stanu (Pod.) Stan. Breza.*  
*Stan. Grabowski.*

*Wypis listu z Poznania d. 30. Listop-  
da 1810 roku.*

W tych dniach zwiedziłem fabrykę  
Syropu z rzepy krajowej w Powiecie Po-  
znańskim o półtoręj mili od Poznania we  
wsi Jarosławcu, przez Ur. Teschendorfa  
nowo założoną, która znacznie odpowie-  
działa przedsięwziętemu zamiarowi, i mo-  
że być dostarczającą na potrzeby całego  
Departamentu. Tak daleko dotąd kosz-  
tem właściciela jest uregulowaną, iż w  
każdy dzień ufabrykuje Syropu garcy 36  
czyli kwart 144. Tenże sam na Nowy rok  
ufabrykuje pewne quantum faryny, a na  
Wielka noc w roku następnym zrobi próbę  
białego cukru. Zdaie się ten przedmiot  
być dla publiczności bardzo dogodnym,  
z przyczyn następnych.

Kwarta takiego Syropu kosztuje zł. 3  
gr. 6, a iedna kwarta syropu z zagranicy  
sprowadzonego, u kupców sprzedawana  
bywa po zł. 7 gr. 6 przeto więcej nad po-  
łowę tańszy. A gdyby na syrop i farynę  
włożona była opłata do Skarbu 50 procent  
tak iak od cukru, z przyczyny, iż za-  
granicą z tey samey trzcinicy co cukier fa-  
brykowaną bywa; przeto Skarb zyskałby



w opłacie znaczną summę, a podobne fabryki, przy pomocy Rządowej, wystarczyłyby na potrzeby krajowe, bez wydawania znacznych pieniędzy za ten towar za granicę. — Rzeczony fabrykant, w roku terażniejszym, swym kosztem sprowadził z zagranicy nasienie rzepy cukrowej, które rozdawszy w okolicy po miasteczkach i wsiach przyległych, na najlepszy owoc wydało, i przyniosło rolnikom zysk większy nad pszenicę.

*Z Chełma d. 26. Listopada.*

Wczoraj odprawiła się w tutejszym katedralnym kościele instalacja JW. JX. Ciechanowskiego na Biskupstwo Grecko-Łacińskie Chełmskie, który to obrządek odprawił JW. JX. Skarszewski Biskup Chełmsko-Lubelski w przytomności licznie zgromadzonego Duchowieństwa i Obywatelów, na ten akt przybyłych. Po nim zaproszeni byli wszyscy na obiad i wieczorną zabawę od JW. JX. Biskupa Ciechanowskiego do jego pałacu.

*Z Strazburga d. 28. Listopada.*

Kupcy tutejsi odebrali z Paryża urzędowe doniesienie, że przewóz bawełny Lewanckiej przez Strazburg, Moguncyą, Kolonią, &c. lądem do Francji od nowego roku 1811 zupełnie ustaie, i że artykuł ten nie będzie mógł być na przyszłość inną drogą do Francji prowadzony iak przez Iliryskie kraie, Medyolan, Turyn, &c. Kupcy Strazburscy, jeżeli by zapisywali Lewancką bawełnę, mają się więc do tego rozrządzenia stosować. Przewóz bawełny poydzie na przyszłość bez przechodzenia przez obce kraie prosto z Bośni przez Kroacyą Cesarską do Tryestu. Miało to zyska na nowem tem urządzeniu i będzie na przyszłość tem dla bawełny Lewanc-

kiej, czem był dotąd Wiedeń.

*Z Sztokolmu d. 20. Listopada.*

Nadworna kommissya do wysledzenia przyczyn nagłej śmierci zmarłego Następcy tronu, Karola Augusta, zdała d. 5 b. m. Królowi rapport, z którego pokazuje się, iż nie ma żadnego dowodu, ażeby iakowy zamach był na życie jego zrobiony.

Królewicz N. ślepcy tronu w odpowiedzi zegnającym go d. 12 Listopada de utowanym od szlachty na sejm wyraził między innymi: "Znajdziecie mnie zawsze gotowym do bronienia z wami sprawy oyczyny, i jeżeli honor i chwala iey wymagać tego będą, chętnie za nią krew moją przeleję." — Do deputowanych stanu mięskiego: "Im wiecey was poznaię, tem bardziey sądzę się szczęśliwym i poczytuję za chlubę być Szwedem." — Do deputowanych stanu chłopskiego: "Rząd starać się ciągle będzie utrzymać pokoy; lecz jeżeli kiedy oyczyna powoła waszych synów do boiu, bądźcie pewnymi, iż w nieprzytomności waszey stanę im się oycem."

*Z Filadelfii d. 10. Września.*

W mieście tutejszem i porcie, iako też w całej północney części Ameryki nie znamy dotąd chorob; ale w portach południowych prowincyy, a mianowicie w Charlestown panuje zwyczajna mieyscowa gorączka, która iest rownie dla Europey-czyków, iak północnych Amerykanów niebezpieczną.

Urodzanie tego rocznie są mierne w Ameryce; szczególniey nie udała się pszenica, tak, iż tego roku nie będzie można nic za granicę wywieść.

*Z Kopenhagi d. 27. Listopada.*

D. 24 po południu przepłynął przez Belt idący z południa z 84 kupieckich stat-



kow złożony konwoy pod zastoną 3 liniowych okrętów, 1 fregaty, 1 bryga i 3 kurtrow. Flotylla nasza zabrała z tego konwoiu 4 okręty.

Podług doniesienia szypra, który wczoraj z Gottenburga do Helsingera przybył, nie znajdował się przed Sundem żaden wojenny Angielski okręt.

Wczorajsza gazeta rządowa umieszcza pod d. 18 z Sztokolmu: Najjaśniejszy Król Szwedzki wydał Anglii wojnę, i rozkazał w całym państwie znajdujące się Angielskie towary przytrzymać i zabrać. Gdy Szwecya ( wyrazy wydania wojny ) poznała z doświadczenia jak nieszczęśliwe wypływają skutki z związku z Anglią, gdy Najjaśniejszy Cesarz Francuzow i Król Włoski wystawili Królowi prawdziwe stosunki, iakie między Szwecyą i Anglią zachodzą, gdy nadto Król chce okazać niezmienny szacunek i przyjaźń swoją dla Najjaśniejszego Cesarza Francuzow, przeto postanowił J. K. Mość wydać Anglii wojnę, zatrzymać wszystkie znajdujące się w portach Jego okręty Angielskie, &c.

**Z Gera d. 25. Listopada.**

D. 18 b. m. przybył tu 48my pułk Francuzkiej liniowej piechoty i wypoczął jeden dzień. D. 17 przeszło tędy 150 Polskich żołnierzy, idących do Paryża, dla uzupełnienia gwardyi Polskiej przy Cesarzu.

**Z Werony d. 7. Listopada.**

D. 1 b. m. uroczyste wzniesiony został w Arkole pomnik, wystawiony na uwiecznienie pamiątki sławnego zwycięstwa odniesionego przez Cesarza Napoleona w roku 1796. Na obrządek ten przyciągnął z licznym oddziałem wojska liniowego Puł-

kownik Freils, dowódzca twierdzy Lagnano:

**Rozmaite Wiadomości.**

Hamburska gazeta donosi, iż w Frankforcie, Darmstadtzie, Baden, Ingelsingen, Balingen, Gota, Bambergu i w Neapolu popalone zostały znajdujące się tam z rękodzielni Angielskich towary.

Mowią, iż Następcy tronu Bawarskiego wyznaczono (po ożenieniu) się 250,000 fr. rocznie.

W Lyonie zdarzył się następujący przypadek: Nadzwyczaj otyła szwaczka namięta sobie w roku 1808, w domu mieszkanie, w którym drzwi bardzo były szczupłe. Dla swey ociężałości nie wychodziła przez dwa lata z domu, chociaż w różne miejsca była zapraszana. Przed kilku tygodniami zachciało iey się nakoniec odwiedzić iedną z swoich przyjaciółek; lecz zobaczyła się tak otyłą, iż nie mogła żadną miarą wysiść drzwiami. Musiano ie więc rozprzeżtrzenieć, i wiele zbiegło się ludzi, dla przypatrzenia wychodzącej. Ma teraz lat 40 i waży 607 funtow. (Sławny Rzeźnik Londyński Fallstach, który w 32 roku życia umarł, ważył 800 funtow.)

**Dnia 10 i 11 Grudnia 1810.**

**Cena zboż różnego gatunku na Targu w Kleparzu sprzedawanych.**

	Przeimne. Srednie. Polednie.		
Na Monetę.	Ztp. gr.	Ztp. gr.	Ztp. gr.
Korz: Pszenicy	12 15	11 15	10 —
— Zyta	10 —	9 —	8 —
— Jęczmienia	7 —	6 15	6 —
— Grotu	8 —	7 —	— —
— Owsa	4 15	4 —	3 24
— Jagel	15 —	14 —	12 —
— Rżepaku	14 —	12 —	— —

**D O N I E S I E N I A .**

Niżej podpisany Jma honor donieść Prześwietnemu Publikum, a mianowicie właścicielom dóbr i posiadaczom browarow, gorzelnii, tudzież robiącym saletrę i ha-



fun, iż w iego fabrycznym domu, pod Nrm 14 na Kaźmierzu, znajduie się znaczna liczba wielkich i mniejszych beczek, żelaznemi i drewnianemi obręczami obitych, za gotowe pieniądze do sprzedania.

Tamże dostać można oprócz winnego i ordynaryynego octu, także octu stołowego w butelkach, tudzież w dobrych gatunkach prawdziwego i czystego Austriackiego białego i czerwonego i Węgierskiego wina; dobrego czerwonego wina czyli *Ausbruchu* Erlauskiego, tudzież różnych gatunkow wina Francuzkiego w beczkach i butelkach, a na przyszłość wódki Francuzkiej, Araku i Rumu. Dyrektor mieszkający w powyższym domu starać się będzie iak najlepiej każdemu usłużyć, i ma do sprzedania znaczny zapas beczek różney wielkości przygotowany. W tymże domu znajdują się dwa używane, ale ieszcze dobre billary, z wszystkiemi potrzebami do sprzedania.

Zyczący sobie co z wymienionych win, octow i sprzętow nabydź, zgłosić się także mogą do kamienicy na ulicy Grodzkiej pod Nrm 228 na pierwsze piętro.

W Krakowie dnia 30 Listopada 1810.

*Henryk Aebly.*

W kamienicy pod Nrem 493 tu w Krakowie w rynku sytuowanej, d. 17 Grudnia r. b. odbywać się będzie licytacya po zmarłym Mateuszu Wytyszkiewiczzu, Vice Protomedyku Depart: Krakowskiego, różnych rzeczy, iako tó: biblioteki w różnych obiektach, rysunkow, farb, tuszow, pendzlow, garderoby, futer i różnego gatunku sprzętow, z tym dodatkiem, ażeby życzący sobie takowych rzeczy nabydź, z pieniędzmi w dobrej monecie na teyże licytacyi znajdować się raczyli.

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaje do wiadomości, iż podług nowej organizacyi Sądownictwa karzącego przyłączonym do Xięstwa Warszawskiego kraiu ustanowione w miastach Lublinie, Zamoysciu, Białym, i Łukowie wydziały Policji poprawczej, czyli Sądy kryminalne Podsędkowskie, Jurysdykcyi głównego Sądu Sprawiedliwości karzący na Departamenta Lubelski i Siedlecki; podległe, po rozestanych na rzeczone miejsca Urzędnikach Sądy takowe składających Urzędowanie swoje iuż rozpoczęły. Należą zatem do Jurysdykcyi Sądu kryminalnego Podsędkowskiego Lubelskiego Powiaty.

- Lubelski.
- Kaźmirski.
- Kraśnicki.
- Krasnostawski.
- Lubartowski.

*Do Jurysdykcyi Sądu kryminalnego Podsędkowskiego Białskiego Powiaty.*

- Białski.
- Włodawski.
- Radzyński i
- Łosicki.

*Do Jurysdykcyi Sądu Kryminalnego Podsędkowskiego Zamoyskiego.*

- Zamoyski.
- Chełmski.
- Hrubiszewski.
- Tomaszewski.
- Tarnogrodzki.

*Do Sądow kryminalnych Podsędkowskich Łukowskich.*

- Łukowski.
- Siedlecki.
- Węgrowski.
- Garwoliński.
- Żelechowski.

Takowe uwiadomienie osadził potrzebnym, z tego szczególnie powodu, aby Zwierzchności miejscowe w zachodzących przypadkach kryminalnych do przyzwolonych regułowaty się wydziałow, i sprawiedliwość karząca zwłoki niedoznawała.

*Wodeński, Prefekt.*

*Wroński, Sekretarz Generalny.*

Podaje się do publiczney wiadomości, iż dobra Grotkowice z przyległościami częścią w Łysokaniach i Szerowie, w Cykule Bocheńskim Galicyi Austriackiej sytuowane, z znaczącym dośc hsem od Paszeczy Niepotomskiej ograniczonym, tzy mile od Krakowa, dwie od Bochni, mila od Wisły, są gotowe pieniądze w dobrej monecie są do sprzedania kas lego czasu. Zyczący sobie nabycia tych dóbr, raczą się udać do W. Jana Rożyńskiego w Radziejowicach mieszkającego w Departamencie Krakowskim, Powiecie Stobnickim pod Nowym Miastem Korczynem, a tam nietylko o cenie, ale i całym stanie tych dóbr dokładać odbioru informacyę.